

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

**Результати нагляду. Схеми легалізації (відмивання) доходів,
одержаних злочинним шляхом.**

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Ознаками здійснення небанківською фінансовою установою ризикової діяльності є *

- 1) проведення фінансових операцій (безпосередньо або її клієнтами), що не мають очевидної економічної доцільності (сенсу);
- 2) проведення фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що вони можуть бути пов'язані з виведенням капіталів, легалізацією кримінальних доходів, фінансуванням тероризму, уникненням оподаткування, вчиненням інших злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України тощо;
- 3) проведення фінансових операцій, характер або наслідки яких дають підстави вважати, що вони можуть бути пов'язані з уникненням виконання вимог та обмежень, передбачених законодавством України з питань фінансового моніторингу;
- 4) невикористання права відмови в проведенні клієнтами регулярних фінансових операцій, характер яких дає підстави вважати, що вони можуть бути пов'язані з використанням послуг небанківської фінансової установи для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення чи вчинення іншого злочину;
- 5) здійснення (безпосередньо або її клієнтами) фінансових операцій з використанням втрачених, викрадених, підроблених документів;
- 6) здійснення фінансових операцій клієнта, який є публічним діячем, особою, близькою або пов'язаною з публічним діячем, щодо якого (якої) небанківська фінансова установа не має документально підтверджених відомостей стосовно джерел походження коштів (активів, прав на такі активи), достатніх для підтвердження його (її) реальних фінансових можливостей проводити чи ініціювати проведення відповідної фінансової операції;
- 7) наявність договорів факторингу та/або договорів відступлення права вимоги, укладених небанківською фінансовою установою з банком або іншою особою, за якими небанківська фінансова установа набуває статусу кредитора щодо заборгованості, загальна сума якої перевищує 50 відсотків активів небанківської фінансової установи;
- 8) подання Національному банку недостовірної(их) інформації/ документів/ висновків.

Національний банк має право відкликати в небанківській фінансовій установі ліцензію в разі виявлення факту(ів) здійснення ризикової діяльності

* Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17.08.2017 № 80

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Схема 1: Оплата незаконних товарів/послуг

Перекази від
великої
кількості осіб

FAKE

«Доступ до інформації на веб-
вузлах», «Доступ до Інтернету»,
«Доступ до інформації» тощо

**Юридичні особи, в тому числі з
ознаками фіктивності**

**Аналіз одержувачів коштів на етапі
встановлення ділових (договірних) відносин
(мети встановлення ділових відносин, суті
діяльності, послуг за які приймаються кошти,
наявності основних засобів, працівників,
перевірка ділової репутації тощо)**

Схема 2: Оплата незаконних товарів/послуг, фінансування тероризму через електронні гаманці, телефонні картки, банківські платіжні картки тощо

Перекази від
значної
кількості осіб

Перекази на один електронний
гаманець, телефонний номер,
банківську платіжну картку,
тощо

Електронний
гаманець

Аналіз переказів на одного одержувача від значної кількості осіб, підвищена увага стосовно послуг з поповнення електронних гаманців, купівлі криптовалюти тощо

Схема 3: Дроблення платежів з метою «малювання» фіктивних прибутків (легалізація коштів)

**Кримінальні
доходи**

Дроблення
платежів

Оплата
вдаваних
послуг

**Суб'єкти господарювання,
в тому числі з ознаками
фіктивності**

**Встановлення обмежень стосовно кількості
фінансових операцій одним ініціатором за
певний проміжок часу (блокування дроблення),
аналіз «масових» переказів на одного
одержувача та вивчення одержувачів коштів
(спроможності надання декларованих послуг
та їх об'ємів)**

Схема 4: Дроблення платежів з метою уникнення ідентифікації

Особа, що прагне уникнути ідентифікації

Публічна особа

Особа, щодо якої застосовані санкції

*Терорист
Корупціонер
тощо*

дроблення платежів
на суми
до 15 тис. грн

Оплата послуг та/або
фінансування
незаконної діяльності

**Встановлення обмежень
стосовно кількості
фінансових операцій
одним ініціатором за
певний проміжок часу
(блокування дроблення)**

Схема 5: Фінансові операції через міжнародні системи переказу коштів

Внесення готівки в
касах прийому-
видачі платежів

Декілька
фізичних осіб

Переказ коштів
обмеженому колу
отримувачів

- країни з недоліками в системі ПВК/ФТ, країни, що можуть бути ланками в постачанні, зокрема, наркотиків, зброї тощо
- території з підвищеним ризиком фінансування тероризму

АБО

Перекази від
великої кількості
осіб з-за кордону

Обмежене коло
отримувачів

Видача готівки в
касах прийому-
видачі платежів

- країни з недоліками в системі ПВК/ФТ
- країни, що можуть бути ланками в постачанні, зокрема, наркотиків, зброї тощо
- країни щодо яких застосовані міжнародні санкції
- території з підвищеним ризиком фінансування тероризму

Підроблені, втрачені
документи

Схема 6: Перекази між фізичними особами

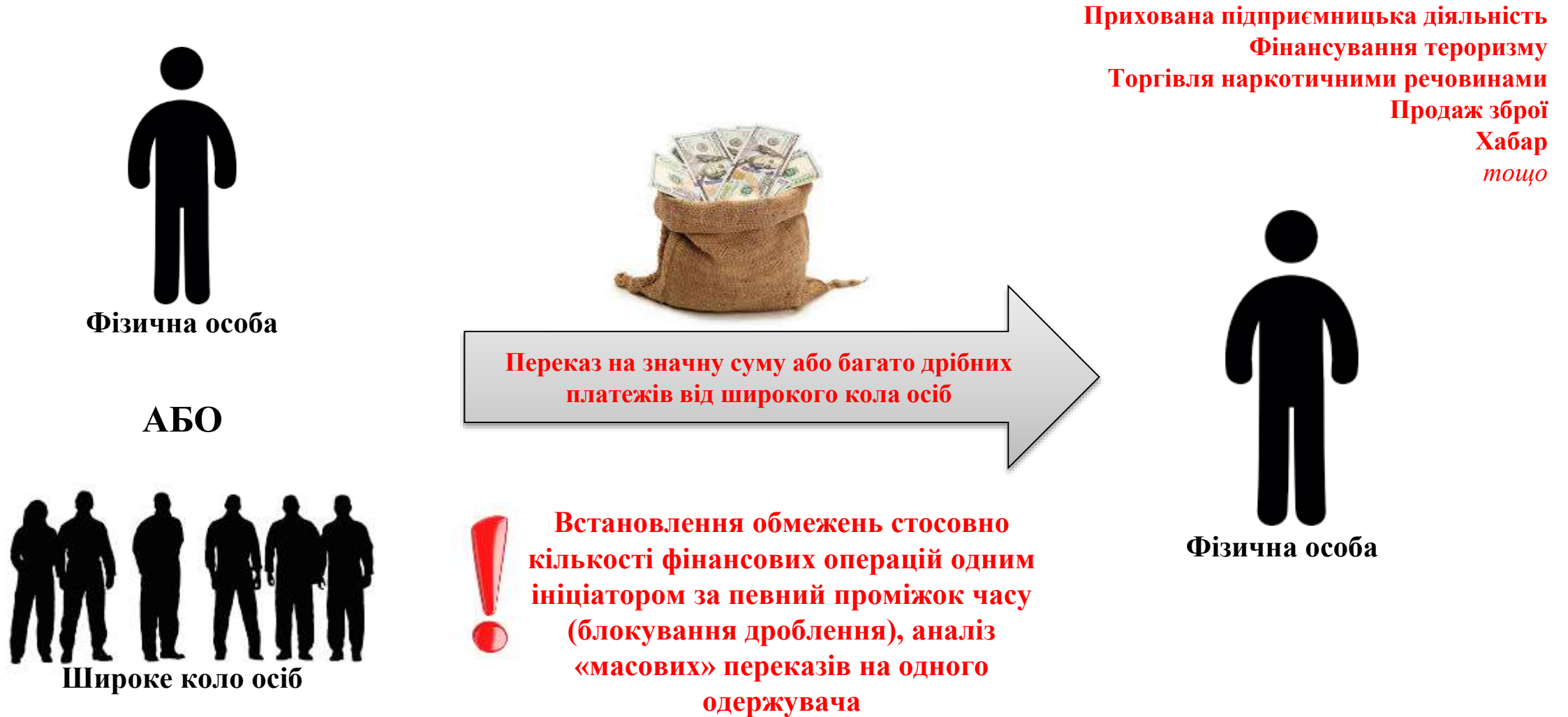
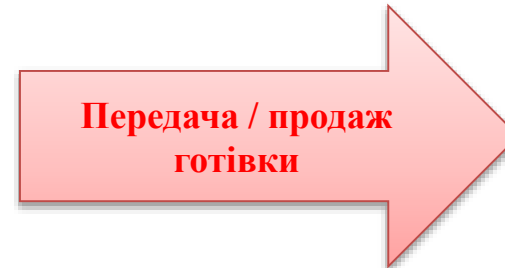
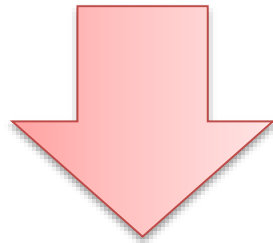

Схема 7: Нездійснення інкасації

Інкасація

Юридична особа / ФОП